

DÉLI UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Budapest, 1909.

II. évf.

HETFO

7. szám.

Január 11.

Szerkesztőség: VI., Aradi-utca 8. szám.
TELEFONSZAM 108-52.
Egyes szám ára helyben 2 fillér.

Főmunkatárs:
FÉNYES LÁSZLO

Felelős szerkesztő:
Dr. VÉCSEY MARCEL

Kiadóhivatal: VI., Aradi-utca 8. szám.
TELEFONSZAM 108-52.
Hirdetések millim. számitással díjszabás szerint.

Rablógyilkos merénylet Resiczabányán. Leányszöktetés az Orient-szállodából.

Brácsa büszke ura.

— jan. 11.

(F. L.) A kardalosokkal ötven percre való kiegyezés még nem jelenti azt, hogy az Operaházban most már minden rendben van. Magának ennek a sztrájknak kitörése világos bizonyítéka annak, hogy a műintézet vezetői, Eberhard-nak és Brácsá-nak két gőgös ura: Apponyi Albert gróf és Mészáros Imre urak nem ismerik a műintézet jelenlegi állapotának tarthatatlanságát s csak márci-10-ára igazgatnak.

Az operaházi kórus fizetésén akarja Mészáros Imre megtakarítani azt a mintegy huszezer koronát, amit a miniszter ellesett kívánságára tíz más helyen könnyelműen és tisztereszen dobott ki. Mészáros Imre igazgató aki olyan lovagkori büszkeséggel utasította vissza a kardalosok legutóbbi memorandumát, amint az csak a brácsa mellől ideiglenesen lakájszolgálatra berendeltől kitelhelik, egy-zere mértől csöpögő és alázatos szolgávvá válik, mihelyt arról van szó, hogy olyan valakinek tegyen szolgálatot, akinek az igazgatói állás tartósságára vagy jövedelmezőségére befolyása van. Az operaház szerződött és e szerződésben a megállapított budget keretén belül szabad kezet kapott igazgató nem vezetője a műintézetnek, hanem diplomatafizáló stréberje, aki — mint minden kis kaliberű, tehetségtelen ember — csak az iránt bír érzékkel: maradok-e vagy megyek?

Apponyi gróf gyermekkori barátja Mihálovics dönnek. Ez a Mihálovics Ödön husz évvel ezelőtt irt egy operát, soha senki nem látta szükségét annak, hogy előadassék, amde mikor Apponyi gróf miniszter lesz és tárcája keretébe átveszi az Operaház felügyeletét is, akkor egy-zere fölfedezik a nagy művet s száz-ezer koronánál több költséggel színre hozzák és minden bukás dacára tíz házak előtt forcirozzák az előadását. És ezt a kóristák bőren akaják megtakarítani. Emiatt tört ki a sztrájk. Mészáros ur megszegte szavát, amit a kóristáknak adott s Apponyi gróf barátját az állam pénzével tartja ki.

Az Elhána-panama után méltóztassék megnézni a budget tetelet, kik mesoda fizel sel szerepelnek ott és miért?

A Hardy Helének szerződötéséről nem is szölok. Ezek Mészáros ur igazgatói vezetelésén kisebb szépség-hibák. De ott van Diósiné Hanna el Berta szerződötése. Az ura —

kitűnő uiságiró különben — kritikikus és bécsi lapok politikai tudósítója. Diósiné asszony már évek óta beteg, nem léphet többé a színpadra, amde betegségének harmadik évében, amikor lejárt a szerződése: újabb öt éves szerződést kapott évi 16.000, mond tizenhat ezer koronával. Helyes ez?

Lehet így műintézetet vezetni? Szabad így pocskolni az állam pénzét? És szabad ezek után a kórusnak már egy évvel ezelőt pozitíve megígért drágasági pótlékát elvonni? A kóristák és családjuk szájából veszik el a kenyeret, ho-ny Mihálovich ur és Diósiné igényei tíz és százszázalékkal ki legyenek elégitve. A Balkánon, a hercegi színházakban nem történik ilyen.

Es Mészáros Imre ur ezek után büszkén, mint kényur löki vissza a kóristák memorandumát, hogy huszonnygy óra mulva kieroszakolt bocsánatkérés tapszával meglegedve, kénytelen legyen meghátrálni.

Mészáros ur elfelejt egyet. Az ő művészi születési helyén: a Brácsán, a legnagyobb fa az ugorkafa, aki oda felkapaszkodott, annak vigyáznia kell az egyensúlyra. Kevesebb szolgáltatásosság fölfelé és több méltányosság lefelé!

Fegyver dörög a déli határon.

A Balkán eseményei.

— Saját tudósítónktól. —

Serajevo, jan. 10.

Srebrenicából érkezett jelentés szerint a szerb pénzügyörög néhány nap előtt a Drina balpartján Popoticko Polje felett írt szedő bosnyák parasztokra lött. A lövések szerencsére nem találtak, mert a parasztok mindjárt az első lövés után a fák alá húzódtak. A parasztok az esetet a legközelebbi csendőrszakasznak bejelentették.

Francia vélemény a helyzetről.

Páris, jan. 10.

A Temps Ausztria-Magyarország ajánlatára a következőket mondja: Az Ausztria-Magyarország és Törökország közötti meg egyezésre vonatkozólag egy fontos lépés történt, melyet mindenki örömmel üdvözölhet. A béke érdeke egy ilyen meg egyezés által figyelemreméltó eredménnyel fog gazdagodni. Ausztria-Magyarország tekintélye nem fog csorbát szenvedni, ha Törökországgal szemben nagy létkü eljárást fog követni. Törökországnak minden oka meg van arra, hogy ezen transzakkó által megszabadul-

csak érthetővé teszik. Kívánatos, hogy Törökország megértse, hogy új törekvéseivel maradandó és békés nemzetközi helyzetet terem.

Meg egyezésünk a törökkel.

Konstantinápoly, jan. 11.

Pallavicini ögróf nagykövetnek tegnapi kijelentése, hogy Ausztria-Magyarország a török államnak Boszniában volt uradalmiért 2½ millió fontot fizet, igen jó benyomást gyakorolt a portára. A nagyvezér az ajánlatot ma előterjesztette a minisztertanácsnak és megígérte, hogy holnap vagy holnapután át fogja adni a választ, mire a javaslatok alapján meg fogják kezdeni a formális tárgyalásokat. A porta eleinte nagyobb összeg elérését óhajtotta megkísérelni, de azzal a kijelentéssel szemben, hogy ez az összeg maximumot jelent, ettől elállottak, mert nagyobb súlyt fektettek arra, hogy a függő kérdést gyorsan elintézzék és az Ausztria-Magyarországgal való barátságos viszony újra felvétethessék. Ez a tekintet, ugy látszik, győzni fog és az ajánlat elfogadását fogják elhatározni. Mértékadó diplomáciai körökben, melyek a Balkán-krisisnek békés megoldására törekszenek, Ausztria-Magyarország ezen lépését nagy tetszéssel fogadják. Ezek a körök abban a véleményben vannak, hogy most már a portával való teljes meg egyezés várható.

TÁVIRATOK.

Römes katasztrófa a templomban.

Sitten (Svájc), jan. 10. Nax nevű szomszéd faluban az istentisztelet alatt a templom boltzata beszakadt. Alólólág 40 ember lelte halálát és 60 meg sebesült.

Sztrájkolók harca.

Karlsbad, jan. 10. A két 8 órai esti vonat megérkezése után a József-téren sztrájkoló kömivesek és az odaérkezett munkábaállani szándékozók között izgalmas jelenetek játszódtak le. Csendöröknek és redöröknek sikerült azonban erélyes eljárásukkal a tömeget szétoszlásra bírni, miközben egy embert letartóztattak.

Gyilkos hegyomlás.

Genua, jan. 10. A Celléből Aibissolába vezető országuton egy hegyomlás tíz cigányt eltemetett. Hatot közülök holtan és négyet sebesülten huztak ki a romok alól.

Alexics szabadlában.

Pancsova, jan. 10. A hütlenség büntetével vádolt Alexics Vladimir pancsovai orvost a temesvári törvényeszek szabadlára helyezte.

Merénylő legény.

Tátrafüred, jan. 11. Szabó János gazdaember 17 éves fia Szabó Ilona nevű ideálját késsel leszúrta. A merénylőt elfogták. A leány élet-halál közt iebeg.

Gyilkos fogház.

Alsókubin, jan. 11. Mihalecsik István földmives Hubus Kramarcsik Jánosnak kihuzta a minap a fogát, aki fogmérgezésben elpusztult. Mihalecsik ellen megindult az eljárás.

Gyilkos merénylet egy pénztáros ellen.

Az erdővéd büne.

— Távirati tudósítás. —

Resica, január 11.

A románbogsáni erdőhivatalban titkos és rémes rablógyilkos-merénylet történt tegnap.

A munkások este 8 órakor megjelentek a hivatalban, hogy heti fizetésüket felvegyék. A pénztáros azonban a rendes időben nem jelentkezett, mire a munkások közül többen bementek Péter pénztáros hivatalos szobájába.

A Wertheim-kassza előtt a földön vérbefagyva, eszméletlenül találtak, a mellén és a nyakán hatalmas sebekkel. A Wertheim-kasszán erőszak nyomai látszóttak, az első pillanatban kétségtelen volt, hogy rablógyilkosság történt.

A pénztárt azonban nem bírták feltörni, a kulcsait pedig nem találták meg a pénztáros zseibeiben.

Nyomban értesítették a resicai rendőrséget, amely letartóztatott egy erdővédet, aki a merénylet felfedezésekor a pénztáros szobája mellett levő helyiségben tartózkodott és a kijelentése szerint mit sem tudott a történetekről.

Aztán még az éjszaka folyamán ki derült, hogy ez az erdővéd követte el a rablógyilkos-merényletet. A városi kórházban visszanyerte eszméletét a pénztáros, szembesítették a letartóztatott erdővéddel, akiben Péter ráismert a támadójára.

Elmondta, hogy rablógyilkos-merénylet az erdővéd követte el, aki nem tudván a pénzhez hozzáférni, hogy elterelje magáról a gyanút, a helyszínet maradt.

A pénztáros sebesülése nem életveszedelemes. A merénylőnek társai is voltak, akiket most nyomoz a resicai rendőrség.

Leányszöktető áldetek-tivek.

Titokzatos hotelvendégek.

— Saját tudósítónktól. —

— Jan. 11.

Tegnap reggel az Orient-szállóban jelentkezett egy körülbelül husz éves, feiftüdőn csinos német hölgy, aki egyellen szót sem értett magyarul és szobát kért. A vendéglőnyibe Wilhelmine von Wedlnek írta be a nevét. Felment a szobájába, átöltözött és aztán elment a városba.

Egész nap nem látták, csak este tizenegy óra után tért haza, három ur kíséretében.

— Államrendőrségi deklatív vagyok — mondta az egyik — és ezt a hölgyet letartóztatom! Adják ki a podgyaszát!

— Hát a szobával mi lesz? kérdezte a portás.

— Azt a fogalmazó ur majd kifizeti — szólt a deklatív és a másik fiatal emberre mutatott.

A szobát kifizették, a nővel beültek egy kocsiába és elhajtottak. A portásnak gyanus volt a dolog, szólt róla a tulajdonosnak, Molnár Sándornak, aki telefonon érdeklődött a főkapitányságon.

Itt az esetről nem tudtak semmit. Megkérdezték a kerületeket is, az erkölcsrendészeti osztályt is, de azok sem tudtak felvilágosítást adni.

Azóta a nő elült. Annyi már kétségtelen, hogy a három fiatalember nem államrendőrségi tisztelő. Ugy látszik, hogy a magyar viszonyokban tájékozatlan, magyarul nem beszélő leányt megszöktették. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

Messzina romokban.

A mentők munkája. — Föltámadás 14 nap múlva.

— Távirati tudósítás. —

Róma, január 10.

Mazza tábornok Messzinából táviratozza Giolitti miniszterelnöknek: Ma hét tolvajt letartóztattak. A földrendes szenvedett falvak lakóit élelmiszerekkel látják el. A közegészségi állapot kielégítő. Az amerikai nagykövet ma ideérkezett. Néhány amerikai hadihajó is ideérkezett élelmiszerekkel és egyéb segédesszűközökkel, amit a tenger-szoros két partján fognak szétosztani. Az amerikaiak által hozott ruhaneműt a Regina d' Italia hajón levő menekültek között osztották szét. A hamburgi Slo-man-társulat Carra nevű gőzöse szintén ideérkezett élelmiszerekkel.

Föltámadás 14 nap múlva.

Messzina, január 10.

Déltájban a romok alól egy Bensaia nevű mészárosot húztak ki. Bensaia 43 éves ember és 14 napot töltött táplálék nélkül a romok alatt. Látnia kellett, amint felesége és négy gyermeke egymásután elhunytak. Bensaia aránylag jól érzi magát.

NAPIHIREK.

Megszűnt az operaházi sztrájk.

Győzött a kardalos-sereg.

— Saját tudósítónktól. —

— Jan. 11.

Az operaházi karszemélyzet sztrájkja tegnap este békésen elintéződött. A kardalosok áttették a sztrájknyitást a Trenk-féle vendéglőből az Opera-kávéházba, ahol egész nap nagyon hangos volt az élet. Juhász Ferenc kardalost, aki a tegnapi előadáson énekelt, bojkotálták a sztrájkolók, felszólították az

Opera-kávéház tulajdonosát, hogy Juhászt ne szolgálják ki és tudatták az igazgatósággal azt is, hogy csak abban az esetben hajlandók tovább tárgyalni, ha a sztrájk törő kardalos nyugalomba vonul.

A délelőtti folyamán megjelent a sztrájknyitást Ruszt József udvari tanácsos és az igazgatóság megbízásából tárgyalta a sztrájkbizottsággal.

Mészáros Imre igazgató telefonon érintkezett gróf Apponyi Albert kultuszminiszterrel és Molnár Viktor államtitkárral, akik kijelentették, hogy hajlandók a drágasági pótléknak a múlt évre visszamenőleg a felét és a folyó évre pedig az első negyedét folyósítani. Ez alapon folytak tovább a tárgyalások a kardalosokkal. A drágasági pótléket visszamenőleg az 1908. évre is és az 1909. évre szóló pótlék első negyedét.

Az összes követeléseknek a teljesítése 65.000 koronára rugna, a kormány azonban csak 25.000 koronát hajlandó egyelőre engedélyezni. Délután egy órakor Mészáros igazgató magához kérte a sztrájkbizottságot: Kotsis Gyulát, Csillag Lipót, Méer Pált, Gyárfás Bernátot és tudatta velük a miniszterium döntését.

A zenekari tagok délelőtti gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy tizenöt napi haladékot adnak az igazgatóságnak követeléseik teljesítésére. Ha tizenöt napon belül akár az ő, akár a karszemélyzet követeléseit nem teljesítik, akkor ők is sztrájkba állanak.

Az igazgatóság részéről felajánlott egyezség megbeszélésére a sztrájkoló kórus délután öt órakor a Trenk-féle vendéglőben gyűlésre jött össze a négy megbízottnak, akik a maguk részéről elfogadhatónak találták az igazgatóság bekefeltételeit, nem valami könnyű volt a helyzete, mert a felígert és elkeseredett énekkarral, amelyeknek egy része az általuk kikötött feltételek változatlan megadásához ragaszkodott, nehéz volt megértetni, hogy az igazgatóság ajánlata ezeknek a feltételeknek teljesítését jelenti.

Kotsis Gyula beszámolt az igazgatósággal történt megállapodásról, melynek értelmében a karszemélyzet férfitagjai megkapják a bizottság azonban azt ajánlotta, hogy a férfitagok mondjanak le a múlt évi pótlék feléről a női tagok javára, akiknek a kormány nem engedélyezett semmit. A fizetésrendezés kerestül-vitelét ez év folyamára ígérte meg az igazgatóság.

A javaslatot a sztrájkolók elfogadták és ezzel a sztrájk a kardalosok teljes győzelmével véget ért.

A vendéglői gyűlés után az Opera igazgatósága és a karszemélyzet bizalmi emberei a feltételeket írásba foglalták. Az Operaház esti előadásán a karszemélyzet tagjai közül azok, akiknek a „Jancsi és Juliska”-ban és a „Törpe granátos”-ban dolguk van, már közreműködtek.

— Kitüntetések. A király — mint a hivatalos lap mai száma közli — Zimmermann Konrád zenggi polgármesternek s Ruzsitsa Károlyné zalaegerszegi lakosnak a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— A magyar szabadkőművesek gyűlése. Vasárnap hajnalban — oly magas korban, aminőt csak a kiválasztottaknak ad meg a gondviselés — meghalt Joannovics György író, volt képviselő és államtitkár, a „Magyarországi Szimbolikus Nagypáholy” nagymestere. Nyolcvanhét éves volt. 1897 óta nagymestere volt a Magyarországi Szimbolikus Nagypáholyoknak. December elején kezdve gyengélkedett s tegnap reggeli agkori vérgyengülésben meghalt.

— Szocialisták a rendőrség ellen. A vas- és fémmunkások felosztott szakszervezetének tagjai tegnap délután a Szövetség-utca 27. sz. alatt levő vendéglőben gyűlést tartottak, mely felosztással végződött. A gyűlésen a kor-

mány antiszociális és munkásellenes politikája ellen akartak tiltakozni. Két határozati javaslatot fogadtak el. Az egyikben kimondták, hogy a munkás-szakszervezetek nélkül egységes munkáspártba tömörül és titkos szervezeteket alapít, a másikkban elítélik a rendőrségnek a munkássággal szemben tanúsított eljárását és élesen támadták dr. Boda Dezső főkapitányt és Sajó Sándor rendőrtanácsost. Tovább azonban nem tárgyalhattak, mert Vermes rendőrkapitány feloszlatta a gyűlést. A gyűlésen anarcho-szocialisták is voltak jelen és zavarták.

— Betörő a háztetőn. Ma reggel hat órakor Friesz Ferencné, a Ferenc-utca 3. szám alatt levő ház házmesternője észrevette, hogy a kapu aljában egy nagyobb csomagba kötözve ruha van elrejtve. A közeli kapitányságra jelentette és bejelentette az esetet. Rendőrök jöttek és megállapították, hogy több padlás fel van törve és hogy a tettesnek a padláson valamelyikén kell rejtőznie. Mialatt keresték, a betörő az egyik ablakon keresztül kiszökött a tetőre és onnét egy kötél segítségével lebecsátkozott az utcára és elmenekült. A rendőrség most keresi a vakmerő embert.

— Leégett jégverem. A külső Bécsi-ut 31. száma alatt, Dömény és Társa cég gyártelepén az elmúlt éjjel kigyulladt egy jégverem és leégett. A tűzhöz a VII. kerületi és a központi tűzörség volt ki.

— Szükség a kötélhágcsón. Tegnap reggel 6 óra tájban Friesz Ferencné, a Deák Ferenc-utca 3. szám alatt levő ház felügyelőjének a felesége a sötét kapualjában nagy batyut vett észre. Rendőrt hívott, akivel együtt megállapította, hogy a lepedőbe kötött holmi a padlásról való. A rendőr erre többet magával fölment a padlásra. A betörőt éppen munkában találták. Közeledtükre az kimászott az egyik padlásablakon, leereszkedett a már fölére kifeszített kötélhágcsón. A hágcsó vége csak az első emeletig ért le, onnan a betörő merész ugrással letette magát az utcára és elmenekült. A rendőrség keresi.

x Szívhajók és véredényelmeszedés ellen Finsen-féle ivilámpafürdők alkalmazhatók. Dr. Hönig Izsó villanygyógyító-intézetében (Budapest, IV., Károly-körút 24.) Ezt az eljárást a kopenhágai Finsen-intézetben több mint 1000 szívbetegnél sikerrel alkalmazták, hazánkban először dr. Hönig próbálta ki és a javult és gyógyult betegek egész sora igazolja ezen kényelmes és fájdalommentes gyógyeljárás sikerét szívbillentyűhajók, szívizomgyulladás, véredényelmeszedés, ideges szívhaj és szívizomgási rohamok (asthma, angina pectoris) esetében.

x Feltűnéselt keltő Budapestben az országosan ismert Zélinger-féle készpénzrendszerű I-ső rangú úri szabó-termek zseniális működése. Smocing-öltöny mérték szerint 35 forint. fekete vagy utcai öltöny 30 forint, téllakabát 35 frt, prima munka, tiszta gyapjuszövetekből IV., belváros, Magyar-utca 3 sz. I. em., Kosuth Lajos-utca mellett.

SZÍNHÁZ, MŰVÉSZET:

Három premér.

* Nemzeti Színház. A múlt hét utolsó napjáról, három új előadásról akarunk pótúlag beszámolni. A Nemzeti Színház Gárdonyi Gézának, a kiváló tehetségű és népies írónak egy eredeti háromfelvonásos életképét, a „Falusi verébek”-et hozta színre. Megállapíthatjuk, hogy Gárdonyi új színműve még csak közepes sikert sem aratott, annak dacára, hogy a szerző ebben a művében is feltalálhatjuk ismert humorát, közvetlen kedélyt és népies vonású mesés szöveget és hogy a darab szereplői legjobb tudásukat érvényesítették. Különösen D. Ligeti Juliska, Gál Gyula és

Rózsahegyi Kálmán szolgáltak rá a legnagyobb dicsőre.

* A Királysínház premérijé ezúttal ismét eredeti magyar operettet hozott a közönségnek. A szöveget, amelyet Raina Ferenc, jónevű hírlapíró, egy német szület után állított össze, egyszerűen unalmas és szellemtelen. Kár, hogy a kiváló tehetségű fiatal komponista, Szirmai Albert, nem találta zenei tartalmához méltóbb szöveget. A szerencsétlen szöveg miatt a zeneszámok szépségei sem tudták átható sikerre vinni az új operettet, amely így is meglehetősen tetszésben részesült. Petrács Sári ezúttal is, mint mindig bájos volt; azonfelül énektudását is újabb ragyogtatta T. Harmati Ilona; míg K. Ötvös Gitta asszony kétségtelen színpadi tehetségét folytonos affektátsága teszi élvezhetővé.

* A „Magyar Színház”-ban nem volt egészen premérijé, hanem a „Hamlet” valamelyes revelációjának híresztelt príze. Az igazgatóság, mely utóbbi időben ezen színház minden előadását „meiningeni” nivón állónak hangoztatja a vele barátságos viszonyban álló sajtóban, ezúttal is világra szóló színházi szenzációként hangoztatta a „Hamlet” előadását. Hát lesznek sokan, akik ennek a reklámdobnak fellílnak, mi azonban sehogy sem tudtuk felfedezni a „Hamlet” magyarszínházi előadásában a „csodát”; bizony az csak olyan közepes „neudeutsch”, modern köntösbe bútatott és jelentőségében felújított „Ueberbrettl” produkció színezetét viseli magán.

MAI MŰSOR:

Nemzeti Színház: Essex gróf.

Vigszínház: A király.

Király-Színház: Tancos huszárok.

Magyar Színház: Hamlet.

DR. HÖNIG IZSÓ

Villanygyógyító- és Röntgen-intézet.

Elektromágneses gyógyítás.

Bevitel pyógymód minden időlt ba nál.

rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—6 ig.

Uj F NSEN-fe e ivilámpafürdők

sikkelrel alkalmazva szívhajók,

véredényelmeszedés, szvszo-

rongási rohamok, szívizombajoc

— es ideges szívhaj ellen. —

Bpest, IV., Károly-körút 24. I. em. 1/g. Lift

Telefon 102—39. Kivanatra prospektus

TÖRVÉNYSZÉK:

§ A perditla merénylője. Papp Jancsi sürgönykihordó bolondul beleszeretett Durai Máriába, aki egy Vörösmarthy-utcai szerelmezház lapvirága. A szerelmes fiu — mivel a leány nem viszonozta érzelmeit — egy szép nyári éjszakán revolverrel rálőtt Máriára, akit súlyosan meg is sebesített. Papp Jancsi fölött Zsitvay Leó elnöklésével ma ítélik az esküdttörő.

§ Uzorás házaspár. Csillag Ignác és neje, Popper Riza fölött ítélik ma a bíróság. A kiváló házaspár uzorakölcsönöket adott Eckhardt Taszilónak, akinek följelentésére aztán a vádlottak padjára kerültek Csillagék. A tárgyalást Szepessy elnök vezeti.

§ A tüdővész szűrő. Tarján Vilmos, a „Magyar Hírlap” volt munkatársa becsületstört cikket írt tavaly lapjában dr. Wettenstein József orvosról, aki egy kifinony tüdővész elleni szérum föltalálója. A sértő cikk írója fölött ma ítékezett volna a bíróság, de a tárgyalást elnapolták.

§ A nemzeti bank szélhámosai. Nema politikai szélhámosokról van kivételesen szó, bár ezek is feygházat érdemelnének, hanem Wiesner Károly és tíz társáról, akik az Alföldön szélhámoskodtak a nemzeti bankkal. Hiszékeny emberek fölött pénzt csaltak ki azzal a fufang-

al, hogy a császár nem akarja a nemzeti bankot, tehát közadakozásból kell megcsinálni. A becsapott magyarok panaszára Makner bíró elnökletével ma ítélik a bíróság a bankbetyárok fölött.

Sport.

—(Birkózás. A „Sportfutár“ szerkesztője által rendezett országos junior birkózóverseny kisszámú közönség előtt folyt le a régi országház nagyerőben.

A meeting alacsony niveauju volt, mert egyesületeink nem indították legjobb juniorjaikat, tartogtván őket a sokkal klasszikusabb B. A. K. által rendezett versenyre.

A könnyűsúly győztese Brunner Ferenc, a Budapesti Atl. Club tagja. Tavaly óta óriási fejlődött, nagy testi erővel s jó technika felett rendelkezik. Ellenfeleit a legnagyobb könnyedséggel dobta s mai szereplése után hiszszük, hogy még több értékes győzelemmel fogja szaporítani eddigi sikereit. A középsúly győztese Varga Béla, neve eddig teljesen ismeretlen volt. Inkább testi ereje, mint tudása segítette győzelméhez. A nehézsúlyban jobb ellenfelek hiányában Sipellus Győző lett első.

Részletes eredmény a következő:
Könnyűsúly. 1. Brunner F. (B. A. K.). 2. Gucul S. (M. T. K.). 3. Grünwald L. (B. A. K.).

Középsúly. 1. Varga B. (B. E. A. C.). 2. Schillinger F. (M. T. K.). 3. Bloch M. (M. A. F. C.).

Nehézsúly. 1. Sipellus Gy. (M. A. C.). 2. Bánó M. (M. T. K.). 3. Petri O. (M. T. K.).

—(Jég hockey. A Magyar Atl. Club és a Mánás-csapat között megtartott mérkőzés 4:3 arányban a M. A. C. győzelmével végződött. (1:1.)

—(A B. K. E. házi versenye. A Budapesti Korcsolyázó Egylet tegnapi versenye jelentős sikerrel folyt le. Részletes eredmény a következő:

500 m. gyorskorcsolyázó handicap. 1. Demeter. 2. Ullmann. 3. Szilágyi.

1000 m. gyorskorcsolyázó handicap. 1. Méray-Horváth. 2. Balogh. 3. Minkus.

Műkorcsolyázás. (12 éven aluli leányok részére.) 1. Bezsenyi. 2. Pernyi. 3. Szegváry.

Műkorcsolyázás. (12 éven aluli fiúk részére.) 1. Preisz. 2. Schulz. 3. Geist.

KÖZGAZDASÁG.

Ehrlich Gé — ilyen vas!

vagy:

Ehrlich währt am längsten,

vagy:

Arányi Náci — a fémben.

— Saját tudósítónktól. —

A székesfőváros abderitikus belkormányzati viszonyait mi sem jellemzi jobban, mint az a tény, hogy Budapest legnépesebb kerületének, az Erzsébetvárosnak vezérfeje egy olyan értelmi kvalitású egyén, mint amilyen Ehrlich G. Gusztáv.

Ennek a kerületi törzsfőnöknek a politikai elvei a következő mondásba foglalhatók össze: — Szeretném én látni azt a kormányt, amelyet én nem támogatok.

És Ehrlich ur ezen politikai irányelve mindenkor a leghálásabban bizonyult. Kormányok jöttek, kormányok mentek, a nemzet sorsa fordulhatott válságról válságra, csak Gé Gusztáv helyzete maradt változatlanul megrendíthetetlen. A valódi érdem jutalma sohasem marad el. Ime: egy kiérdemesült vasügynök és

levitőzött szövetkezeti igazgató, Arányi Ignác ur társult az Erzsébetvárosi törzsfőnökével egy kitünő állami üzlet kibérlésére. Az állami vasművek gyártmányait ugyanis ezelőtt a Juhos Gyula és társa cég bérelte busás haszonra. A koalíciós kormány az elmúlt év őszén elhatározta, hogy a vasművek gyártmányainak eladását házi kezelésbe szándékozik venni. Hogy, hogy nem történt, az örök titok fog maradni, miféle körülmények folytán a derék Arányi urnak sikerült kijárnia, hogy a pénzügyi kormány az állami vasművek gyártmányainak az eladását egy kis pénzügyre, a Budapest-Erzsébetvárosi Bank Részvénytársaságra akarta bízni. Ez a közlésünk nagy feltűnést keltett, mert a kormánynak az volt az álláspontja, hogy a vasművek gyártmányainak az eladását házi kezelésbe veszi. Szakkörök kutatták, hogy miért épen a Budapest-Erzsébetvárosi Bankra esett a kormány választása, míg végre kiderült a nagy titok, hogy a zsiros üzletet azért akarják a törpebanknak adni, mert annak Ehrlich G. Gusztáv az elnök-vezérigazgatója, akinek szolgálatait a koalíciós kormány épügy igénybe veszi, mint vették a szabadelvű kormányok. Közléseink hatása alatt a pénzügyi kormány az utolsó pillanatban kénytelen volt elejteni a már kész szerződés-tervezetet és ideiglenesen a formák korrekt betartása kedvéért az elárulást házi kezelésbe venni.

Ehrlichék bankja nagy hajában az Osztrák-Magyar Államvasut-Társasághoz fordult, mely igen mérsékelt üzleti feltételek mellett Ehrlichékre bízta vasműveik eladását. Ehrlichék azért mentek bele ebbe az üzletbe, mert csak így kaphatták meg a vasnagykereskedői kvalifikációt, amire azért volt szükségük, mert a vaskartell-tól, vagyis az állami vasművektől csak a vasnagykereskedők szindikátusának a tagja kaphat árut. Miután az Ehrlichék által kiállított célra alapított „Vaskereskedelmi Részvénytársaság“-nak megvan már a szükséges kvalifikációja, annyi és olyan feltételek mellett fog kapni vasat az állami vasművektől továbbadásra, amennyit és amilyen áron csak akar. De az sem lehetetlen, hogy a „kvalifikáció“ megszerzése után Ehrlichék vállalatát rövidesen megkapja a már megírt fizetést és a jövő esztendőben már vígan és néhány százezer korona haszon mellett fogja árusítani az állami vasművek gyártmányait. Ez más szóval azt fogja jelenteni, hogy a Juhos Gyula és Társa-féle ismert és százezreket biztosító szerződést Ehrlichékkel fogják megkötni.

Az Ehrlich Gé és Arányi Náci duett pedig vígan futja most:
„Wer etwas Tüchtiges leisten thut,
Dem geht's auf Erden immer gut.“

A Gresham életbiztosító társaság hanyatlása. Biztosítási szakkörökben már régebb idő óta figyelemmel kísérik a Gresham üzletkörének folytonos hanyatlását és dekadenciáját. Ez a biztosító társaság, amely hazája székhelyén, Londonban is a kisebbrangú intézetek közé soroztatik, egy-két évtized előtt nálunk Magyarországon érte meg fejlődésének és üzleti fellendülésének virágkorszakát. Az időtájt a Gresham budapesti fiókjának élén egy kiváló tehetségű szervező, Feld Salamon állt. A társaság itteni fiókja ekkor a legmagasabb fejlődés stádiumába jutott. Attól az időponttól kezdve azonban, amikor az öreg Feld, a budapesti főügynökség vezetésétől a jól megérdemelt nyugdíjba vonult vissza, a Gresham magyar főügynöksége állandó igazgatóválságok színhelye lett. Ezen krízisidőszak azóta állandósultak és folytonosan éreztették romboló hatásukat a társaság itteni üzletforgalmán. A válságok különböző fázisaira és annak okaira még részletesen vissza fogunk térni, ezuttal csupán annak megállapítására akarunk

jóleső meglepéssel utalni, hogy egészséges alapon működő hazai biztosítási intézményeinknek sikerülni fog a külföldi társaságokkal sikeresen fölvenni a versenyt és utóbbiakat mindjobban kiszorítani a bitort területokről.

Kiadja:
A „DELI UJSÁG“ LAPKIADÓ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Ajándékok:

ezüsthől 2, aranyból 6, ékkövesek 80 ébresztőórák 4, zsebórák 6, ingórák 14 koronától feljebb csakis jobb kivitelben beszelezhetők

Gáti és Szabó óraszerző és óraszerelő
Becsú-utca 9., az Erzsébet-tér mellett.
Nagyobb ezüst tárgyak és ékszerek gyári áron a ul. Eltörölt órák és ékszerek igen kis költséggel helyrehozhatók, vagy becseséltetnek. Tassék címűnkkel tárgyjába tenni, alkalomadtán hasznát veheti.

Építkezési anyagok szerszámgepek

használt és új állapotban

vasiartányok, kazánlemezek, csövek

öntött és kovácsolt vasból

— kaphatók: —

PICK L. ÉS TSA
BUDAPEST, V.,
Nádor-utca 53. szám.
• TELEFON 81-67.

P nevezetű gazdasági cikkek
legolcsóbb bevásárlási forrása és legnagyobb raktára-

WATTERICH A.
Budapest, V., Dohány-u. 5.

NEMI BETEGSÉGEK

nyugvóbajokat, sebeket, syphilit és korai férfierő elgyöngülést gyökeresen és rövid idő alatt gyógyít

Dr. Fabinyi

v. kórházi orvos (a húgys ervi és bujakkóros osztályon)

Rendel: d. e. 9-8-ig és este: 6-8-ig.

BUDAPESTEN,
Rákóczi-ut 8/a.

Guttman Manó

műasztalos és szobrász
BUDAPEST, VII.,
Szegényház-tér 5.

Iparművészeti műterem

Modern és antik lakberendezések, portál, épület és mindennemű asztalos és szobrász munkák stilszerű kivitelére. Minden izlésnek megfelelő — rajzzal és költségvetéssel szolgálók. —

ALAPITTATOTT 1894.

TELEFON 84-27.

ESZTERGAPADOK és használt SZERSZÁMGEPEK

minden esetben, csődömegetől származók, nagy mennyiségben és darabonként is minden elfogadható árért eladóak
Telefon 34-36. Grünspan Izidornál, Budapest, V., Váci-ut 24. Telefon 34-36.

Magyar Styria Kötőgépgyár

BUDAPEST,
a legjobb és leghíresebb
kötőgépek

szabadalmazott zárrakkal ellátva. — Teljes tanítás ingyen.

Arjegyek bérmentve.

TELEFONSZÁM 81-93.

Gyár: VII., Donó-ut. 7.

iroda és elárasítóhely: Csengeri-utca 54.

Első magyar
dégrás-gyár

Bernaier

Lajos

Központi iroda:
Budapest, V., Váci ut 22.
Repceol. Igvan: Ujpest.

METEOR

penzszekrény és tresorgyár

Vajda Ernő

BUDAPEST

Gyár: VI., Gömb-ut. 59.

(A Lehel-utcai B. U. R. V. villamos vasut megállója.)

TELEFON 103-71.

Autogen és thermitbiztos
pánczé szekrények, penzszekrények, pánczelszobák, safe-deposits, könyv- és okmány-szekrények gyártása.

ON BÉREL
 EGY ÓCSKA ZONGORÁT VAGY PIANINÓT ÉS **KIDOB**
 HAVONTA 20 KORONÁT VAGY 16 KORONÁ PIANINÓRA VAGY 12 KORONÁ ZONGORÁRA
 HAVONTA 20 KORONÁT NAP EGY KIVÁLÓ GYÁRTMÁNYU LEGMODERNEBB ÉS HARMPEDÁLOS ÉRZÉPÁNCÉLTÖKÉS KERESZTHÚROS-TETSZÉSE SZERINTI SZINGEN-ÚJ ZONGORÁT VAGY PIANINÓT NEM IR MŰ VÁLTÓT, NEM ÁLLIT MELEST ÉS NEM FIZET BANKHARU KAMATOT ÉS MÉGIS TULAJDONA LESZ A ZONGORA, ILYEN IDEÁLISAN SZOLID LIBERÁLIS MÓDON ÉS HAVONTA KIZÁRÓLAGOSAN **ESAK**
STERNBERG-DEZSO
 ZONGORNA ELDORÉ: ES KÖLCSÖNZÉS: TELEFON: BUDAPEST VII. KER. RÁKÓCZI-UT. 36. SZ. (AZ ORSZÁGOS ZENEAKADEMIAVAL SZEMBEN)
 ZONGORÁNK BEKÉRELESE: JAVULÓRA HANGOLÁSRA: LECSERÉLTÉSRE

Grammofonokat
 a világhírű **THE ROYAL** gépeket szigorúan az eredeti gyári árakon. **40% áreszállítással**

Láng Jakab és fia
 Grammofon- és varrógép-nagykereskedők.
Budapest, VIII. ker., József-körút 41. sz.
 Fiókzleteink: VII. kerület Baross-ter 4. szám és Budán Marsi-körút 6. szám.

Pénzt butorra,

zongorára, butort, zongorát, hintót, automobilt, kurrens-árut, varrógépet, kerékpárt, stb. feltűnő jutányos árakért áruházaunk. **Tauszik és Tarsa VI., Gyár-utca 21.** Jelelőn szám 88-97. Már beraktározott tárgyakat magasabb előlegezéssel kiváltunk. Ügyelők és üzletalutók magas jutalekben részesülnek.

PENZT

butorra, zongorára, varrógépre, kereskedelmi árukra, ha azokat bizományba legjutányosabban beraktározza

Balassa Gyula és Tsa
 fiókja
VIII., József-körút 66.
 Telefon 103-10.

Leaszés... Leaszés... Leaszés... PAP... PAP... PAP...

GICHNER JÁNOS
 Ágyonemű rész- és vasbutor-gyártás mindenféle kiegészítővel, kiegészítővel, nagy választékban.
BUDAPEST, Erzsébet-körút 20.
 Fiókzletek: Rákóczi-körút 20. sz. Gyár: Kertész-utca 7. és 9.
 Árjegyzéket bármikor ingyen és bérmentve küldök.
 Meg nem felelő árak kifizetésére vagy a gyártás elmaradására.

Sternberg Armin és Testvére
 es es királyi udvari hangszergyár
Budapest, VII., Rákóczi-ut 36. sz.
 Képes árjegyzék mindenféle hangszerrel külön-külön kiadható, mely ingyen és bérmentve küldünk, csak megnevezendő, hogy milyen eszközre kívánjuk.

SZÜKSÉGEM VAN

18 ezer kiló

EPÉRE

marha-épe folyékony vagy félsűrű állományban

egyéven belül szállítandó egyforma részletekben azaz havonta 1500 kiló teljesen bérmentve. — Továbbá kérek ajánlatot:

18 ezer kiló

MÉZRE

fenti módon szállítandó. Ezen anyagok a valódi

Diana szappan

gyártásához kellene. Köztudomású, hogy a bőr finomítására és puhítására legalkalmasabb az

epe és a méz.

Mintán pedig a valódi Diana szappan kizárólag epe és mézet tartalmaz. minden házában ma már csakis

DIANA szappannal

mosakszanak. Innen van az, hogy o y nagy mennyiségű epe és mézet kell egyszerre elhasználni a Diana szappan előállításához

A valódi DIANA SZAPPAN csakis 75 krajcáros ürtékben van forgalomban és kapható az ország összes gyógyszertárain és drogueriáiban.

Egyedüli készítő:

Erényi Béla,

gyógyszerész
Budapest, Károly-körút 5.

(A marha-épe és a mézre vonatkozó ajánlatok a fenti címre küldendők.)